

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Sieci Tematyczne PO KL

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Opinia w zakresie oceny strategii wdrażania
projektu innowacyjnego

Nazwa projektodawcy :

Fundacja Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Partnerzy projektu:

Pracodawcy Ziemi Lubelskiej

Stowarzyszenie Natanaelum

Miejski Urząd Pracy w Lublinie

PATRONAT MERYTORYCZNY:

Katedra Psychoprofilaktyki Społecznej KUL

Tytuł projektu:

Współpraca podmiotów działających w obszarze zatrudnienia oraz
integracji i pomocy społecznej z przedsiębiorcami w zakresie ułatwiania wchodzenia
na rynek pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

Lublin 20.12.2012 r.r.

Ekspert : Antoni Rutka

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Sieci Tematyczne PO KL

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

1.Czy uzasadnienie realizacji projektu zostało poparte wynikami analiz i badań, zrealizowanych w I etapie?

TAK

- Jako **problem główny** wskazano : **nieefektywność współpracy podmiotów pośredniczących w procesie readaptacji społecznej i zawodowej więźniów z Pracodawcami**. Praktycznie w województwie lubelskim nie ma obecnie wspólnych przedsięwzięć dla aktywizacji więźniów przy aktywnym udziale przedsiębiorców/pracodawców z udziałem kilku podmiotów ze względu na brak rozwiązań w tym zakresie realnie angażujących przedsiębiorców. Szczególnym wyzwaniem jest opracowanie i realizacja programów współpracy podmiotów z przedsiębiorcami, których celem jest aktywizacja społeczna i zawodowa więźniów. Projekt podejmuje stare problemy w nowym ujęciu, w stosunku do których brak jest obecnie efektywnych działań. Wskazano też **7 problemów szczegółowych** (PS) / przyczyn – jako uzasadnienie dla poszczególnych komponentów produktu finalnego .

2. Czy cel projektu jest taki sam, jak zadeklarowane przez beneficjenta w strategii brzmienie celu cytowanego z wniosku o dofinansowanie?

TAK

- Warto zwrócić uwagę na proefektywnościowe ukierunkowanie celów projektu ,gdyż produkt finalny –model współpracy nie jest celem autonomicznym ,lecz ma funkcjonalnie służyć zwiększeniu skuteczności reintegracji społeczno-zawodowej młodych wiekiem więźniów. Wnioskodawca także wykorzystał poprawnie szanse na doprecyzowanie i doszczegółowienie założonych celów projektu poprzez ustanowienie wskaźników wykonania dla każdego z celów i dla każdej z faz wdrażania projektu .
- Określony został **pożądany stan** jakiego oczekuje Wnioskodawca w wyniku zrealizowania projektu - założono, że poziom co najmniej 80% uzyskanych rezultatów (określonych we wskaźnikach) projekt zostanie uznany przez Wnioskodawcę za zwiększający zwiększenie efektywności współpracy podmiotów działających w obszarze zatrudnienia i integracji społecznej z przedsiębiorcami w zakresie ułatwiania integracji zawodowo-społecznej więźniów w wieku 15-25 lat z województwa lubelskiego.

3. Czy wskaźniki są właściwie zdefiniowane?

TAK

Wskaźniki wykonania - 6 dla celu głównego oraz 4 i 5 dla celów szczegółowych nr.1 i 2 - zdefiniowano poprawnie w wersji nieco zmienionej wobec ich kształtu we wniosku o dofinansowanie. Zaproponowano konkretne, nowe i bardziej adekwatnie obrazujące stopień osiągnięcia celu wskaźniki w odniesieniu do poszczególnych etapów wdrażania projektu innowacyjnego testującego wraz z urealnionymi wartościami docelowymi nieznacznie zmodyfikowanymi wobec wersji z wniosku o dofinansowanie. Oznacza to należyte spełnienie wymagań z metodologii przygotowania projektów innowacyjnych testujących i upowszechniających .

4. Czy wartości docelowe wskaźników celu i sposób ich pomiaru oraz źródła weryfikacji zostały określone prawidłowo (odpowiednio do celu)?

TAK

Wartości docelowe wskaźników celu oraz sposoby ich pomiaru i źródła weryfikacji zostały określone prawidłowo.

Poprawne jest też założenie, że ze względu na triangulacyjny charakter sposobu i procesu pozyskania danych i weryfikacji wszystkie wskaźniki będą mierzone lub weryfikowane wybranymi adekwatnymi dla swojej specyfiki metodami określonymi poniżej we wskazanym poniżej spektrum źródeł pozyskania danych oraz metod lub metodami łączonymi. Zaprezentowany w dalszej części strategii wykaz metod w ramach ewaluacji zewnętrznej jest na tyle szeroki, aby można było, wybierając konkretne metody zbadać wskaźniki dookreślając konkretne źródła w fazie operacjonalizacji badania wskaźników lub ewaluacji

5. Czy przedstawiona innowacja została opisana kompleksowo, z uwzględnieniem wszystkich wymaganych elementów, w tym czy wstępna wersja produktu finalnego jest innowacyjna w kontekście działań realizowanych/niezrealizowanych w Polsce?

TAK

- Innowacyjność i potrzeba zmiany podejścia przejawia się wymiarze **formy** wsparcia, gdyż obecne działania mają charakter jednoaspektowy, są niekompleksowe, doraźne, powierzchowne, są formułowane zbyt akademicko albo są realizowane intuicyjnie i atoretycznie bez podstaw metodologicznych i wiedzy, co powoduje ich niską trwałość – np. nie ma profesjonalnej ewaluacji programów/Różne korzyści i zalety projektu w pełni uzasadniają rekomendowaną przez Wnioskodawcę możliwość replikowalności produktu finalnego i zastosowania go w całości lub wybranych fragmentach przez odbiorców i użytkowników w każdej wyższej uczelni.
- Niewyjaśnioną przez Wnioskodawcę kwestią są relacje nowych form instytucjonalnych do form już funkcjonujących w strukturach organizacyjnych wyższych uczelni – akademickich inkubatorów przedsiębiorczości, centrów transferu technologii, przedsiębiorstw spin off/spin out, itp. - należałoby określić odpowiednie wskazówki lub warunki ich łączenia, przekształcania lub równoległego funkcjonowania.

Innowacyjność i potrzeba zmiany podejścia przejawia się **wymiarze problemu**:

- a/ Dotychczas nie podejmowano inicjatyw powodujących trwałą współpracę z przedsiębiorcami przy aktywizacji zawodowej więźniów.
- b/ Projekt zakłada innowacyjne rozwiązania:
- c/ Jednoczesne tworzenie ogólnej motywacji w oparciu o korzyści dla przedsiębiorców i uwzględnienie potencjału zawodowego i społecznego więźniów.
- d/ Uwzględnienie konieczności współpracy z przedsiębiorcami przy aktywizacji zawodowej więźniów – instytucjonalne podejście.
- e/ Zintegrowane i synergiczne wsparcie współpracy z przedsiębiorcami – powstaną wszystkie niezbędne komponenty.
- f/ Model oparty o „płynne” wychodzenie na wolność bazujący na kontraktach z podmiotami i pracodawcami.
- Innowacyjność i potrzeba zmiany podejścia przejawia się **wymiarze grupy docelowej**, gdyż dotychczasowe programy koncentrowały się na populacji więźniów nie uwzględniając specyfiki podejścia, potrzeb i zmiennych psychospołecznych charakterystycznych dla wieku odbiorców.
- Projekt zakłada innowacyjność w stosunku do grupy:
- a/ Model uwzględnienia specyfiki funkcjonowania wraz z potrzebami społecznymi i zawodowymi młodych więźniów i specyfikę więźniów z terenu województwa lubelskiego.
- b/ Użytkownicy: służba więzienna, pracownicy socjalni, pośrednictwo pracy, organizacje pozarządowe, grupy samopomocowe, – zostają włączeni w system współpracy.
- c/ Model od samego początku uwzględnia udział rzeczywistych aktorów: pracodawców, przedstawicieli użytkowników i więźniów (grupy samopomocowe).

Proponowany model współpracy jest **rzeczywistą innowacyjnością**, ponieważ do tej pory nie są realizowane działania zawarte w produkcie finalnym projektu, zwłaszcza w oparciu o narzędzia diagnostyczne i pełną strategię zawartą w komponentach A-G.

- Model współpracy jest nowym, nie istniejącym do tej pory, sposobem współpracy różnorodnych podmiotów wspierających readaptację społeczną i zawodową młodych więźniów na poziomie społeczności lokalnej/gminy/powiatu/województwa. Do tej pory system readaptacji więźniów w okresie przygotowania do wolności bazował jedynie na zasobach służby więziennej bez udziału społeczności lokalnej.
- Proponowany Model jest koherenty zarówno do potrzeb więźniów jak i wzajemnych potrzeb pracowników i instytucji tworzących system. W systemie tym umieszczeni zostali również pracodawcy, są oni na każdym etapie realizacji strategii. Model zakłada współpracę w społeczności lokalnej zasobów ludzkich i instytucjonalnych tworzących układ połączony. Zakłada się, że każda instytucja dysponuje określonymi zasobami – wzajemne poznanie, uzupełnienie, łączenie zasobów pozwala na bardziej efektywne i ekonomiczne oddziaływanie systemu na proces readaptacji młodych więźniów.

6. Czy przedstawiony sposób testowania gwarantuje rzetelność testu produktu finalnego i odpowiada specyfice projektów innowacyjnych w odniesieniu do liczebności grup docelowych?

TAK

Przebieg testowania został przedstawiony wystarczająco szczegółowo (wraz ze zmianami wobec wersji we wniosku o dofinansowanie) i w sposób zapewniający rzetelność procesu testowania. Zakładane testowanie odbędzie się w dwóch "środowiskach lokalnych" zintegrowanych wokół dwóch zakładów karnych: Zakład Karny w Zamościu i Zakład Karny w Białej Podlaskiej lub alternatywny zakład karny z terenu województwa lubelskiego w przypadku czynników obiektywnych uniemożliwiających udział w/w w procesie testowania.

7. Czy planowane podejście do monitoringu w fazie testowania i ewaluacji skuteczności produktu gwarantuje rzetelność oceny produktu finalnego?

TAK

Efektami, które mogą świadczyć o tym, że innowacja działa mogą być w szczególności efekty oddziaływania wśród odbiorców (stwierdzone subiektywnie przez odbiorców lub poprzez obserwację użytkowników) jako przejaw aktywizacji zawodowej i społecznej na podstawie podjętej współpracy z pracodawcami.

Tak zaplanowane podejście do monitoringu w fazie testowania i ewaluacji skuteczności produktu gwarantuje rzetelność oceny produktu finalnego

8. Czy właściwie zdefiniowano adresatów w ramach strategii upowszechniania ?

TAK

- Z uwagi na specyfikę projektu dla grupy odbiorców produktu przewidziano przede wszystkim **pośrednie działania upowszechniające**. Informacje upowszechniające będą przekazywane więźniom na etapie rekrutacji do testowania za pośrednictwem pracowników zakładów karnych biorących udział w testowaniu.
- Produkt finalny jest narzędziem skierowanym **przede wszystkim do użytkowników** – to za jego pomocą użytkownicy mają pomagać odbiorcom więźniom zagrożonym wykluczeniem społecznym. W związku z tym działania upowszechniające będą skierowane przede wszystkim do użytkowników, których zadaniem będzie pełne informowanie o istocie modelu współpracy zasadach i możliwościach skorzystania z jego rozwiązań. Pozwoli to zapewnić efektywność działań i skuteczność funkcjonowania modelu.

9. Czy właściwie zdefiniowano grupy docelowe i działania w ramach strategii włączania do głównego nurtu polityki?

TAK

Głównymi adresatami mainstreamingu horyzontalnego-skierownego do praktyki, będą osoby i instytucje bezpośrednio mogące użytkować komponenty modelu współpracy, w tym m.in.:

- -Okręgowe Inspektoraty Służby Więziennej, dyrektorzy zakładów karnych w regionie, osoby zarządzające organizacjami pozarządowymi zajmującymi się aktywizacją więźniów.
- -samorządy terytorialne – regionalny i lokalne

10. Czy proponowane działania gwarantują skuteczność włączania do głównego nurtu polityki?

TAK

Założono, że elementy produktu finalnego zostaną włączone do głównego nurtu polityki poprzez stosowanie ich w bieżącej działalności zakładów karnych oraz instytucji współpracujących przy aktywizacji więźniów. Będzie to egemplifikacja *mainstreamingu* w formule rzeczywistego włączenia w główny nurt polityki. Ponadto stosowanie elementów komponentów modelu jako innowacyjnego sposobu działania może stać się „dobrą praktyką społeczną”.

Mainstreaming będzie się również przejawiał w postawie otwartej współpracy pracodawców z zakładami karnymi i innymi instytucjami wspierającymi aktywizację więźniów.

Przewiduje się realizację nowatorskiej formuły *mainstreamingu* wertykalnego w postaci: *Global & Regional Lobbying*. Będą to prestiżowe spotkanie z decydentami i przedstawicielami instytucji krajowych i regionalnych. Działania realizowane w tym etapie zdecydują o faktycznym wdrożeniu do głównego nurtu polityki i będą stanowić o sukcesie projektu.

Zaproponowane w rozdz. VII Strategii działania i ich adresaci gwarantują skuteczność włączania do głównego nurtu polityki

11. Czy analiza ryzyka pozwala na określenie potencjalnych zagrożeń i zaplanowanie działań w celu zmniejszenia ich negatywnych skutków?

TAK

Jako ryzyka najistotniejsze wskazano :

- a/ Opór pracodawców i organizacji pracodawców przed udziałem w modelu współpracy przy testowaniu ze względu na niewystarczające korzyści bezpośrednie (9/9)
- b/ Opór instytucjonalny przed dokonywaniem zmian (brak chęci i motywacji) wśród instytucji tworzących model współpracy poza zakładami karnymi i pracodawcami - mentalność i stereotypowe podejście potencjalnych użytkowników do tego typu inicjatyw (brak wiary w sukces i możliwość osiągnięcia wymiernych rezultatów) (6/9)
- c/ Niska motywacja i niechęć odbiorców (wynikająca m.in. z specyfiki więźniów) przy testowaniu produktu. Możliwe wycofanie się więźniów z testowania (6/9)

Przedstawiona analiza ryzyka pozwala na określenie potencjalnych zagrożeń i zaplanowanie odpowiednich działań reaktywnych w celu zmniejszenia negatywnych skutków zagrożeń.

12. Czy analiza ryzyka przewiduje właściwe sposoby ograniczania najważniejszych zagrożeń?

TAK

- Dla wszystkich 11 zidentyfikowanych zagrożeń przewidziano metody ograniczania prawdopodobieństwa ich wystąpienia. Wnioskodawca zadeklarował uzupełnianie na bieżąco rejestru ryzyk i odpowiednie działania reaktywne - wszelkie stwierdzone przejawy wpływu na projekt będą przedmiotem dyskusji i decyzji Zespołu Projektu i Komitetu Sterującego

13. Czy wersja produktu finalnego jest adekwatna do założeń opisanych w wstępnej strategii?

TAK

Wstępna wersja produktu finalnego jest adekwatna do założeń opisanych w strategii. Wszystkie dokumenty składające się na wstępną wersję produktu finalnego mają postać dopracowaną (z załącznikami zawierającymi konkretne instrumenty, narzędzia, programy, regulaminy i przykłady) i zostały dołączone do strategii jako załączniki w wersji elektronicznej

14. Czy wstępna wersja produktu finalnego może zostać poddana testowaniu?

TAK

Wstępna wersja produktu finalnego może zostać poddana testowaniu –jest należycie dopracowana we wszystkich 14 elementach składowych . Z całą pewnością wstępna wersja produktu finalnego jest innowacyjna w kontekście działań realizowanych w Polsce

Komentarz do całej oceny

- Projekt jest szansą na stworzenie rzeczywistego i kompleksowego modelu współpracy podmiotów zaangażowanych w readaptację społeczną i zawodową więźniów z przedsiębiorcami dla aktywizacji zawodowej więźniów z uwzględnieniem specyfiki województwa lubelskiego. Szansę tą w wymiarze trwałości zapewnia odpowiednio dobrany skład partnerów wspólnie realizujących ten projekt.
- W środkach/narzędziach interwencji zaplanowano nowoczesną interaktywną platformę internetową ułatwiającą wewnątrzinstytucjonalną komunikację oraz gromadzenie i przetwarzanie niezbędnych informacji operacyjnych i strategicznych wpływających na skuteczność udzielanego wsparcia w ułatwianiu wchodzenia młodych wiekiem więźniów na rynek pracy ,co przeciwdziałać powinno także zagrożeniu wykluczeniem społecznym tych osób.
- Pochwalić należy Wnioskodawcę za wykazane rzetelne naukowo elastyczne podejście i staranne uzasadnianie dokonywanych w Strategii zmian dokonanych wobec wersji z wniosku o dofinansowanie –zaproporowane zmiany mają charakter racjonalny , korzystnie wpływają na wizję planowanych działań i szanse osiągnięcia sukcesu projektu. Zwraca też uwagę poprawność metodologiczna w każdym fragmencie i elemencie Strategii ,osiągana dzięki odpowiedniemu definiowaniu stosowanych pojęć i konsekwentnym przestrzeganiu wymogów SMART .
- Można zatem uznać ,że przedstawiona Strategia wdrażania projektu i wstępna wersja produktu finalnego jest innowacyjna w kontekście działań realizowanych w Polsce

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Sieci Tematyczne PO KL

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Rekomendacja eksperta

Zatwierdzić strategię
w kształcie ,w którym została złożona

Antoni Rutka

Lublin 20.12.2012
r